

Dịch sang tiếng Việt từ Emerging respiratory viruses, including COVID-19: methods for detection, prevention, response and control, 2020. WHO không chịu trách nhiệm về nội dung và tính chính xác của bản dịch này. Trong bất cứ trường hợp nào có sự không nhất quán giữa bản tiếng Anh và bản dịch tiếng Việt, bản tiếng Anh sẽ là bản gốc chính thức.

Sau khi kết thúc bài học, học viên có thể mô tả:

- Các loại mẫu bệnh phẩm cần thiết
- Các xét nghiệm cần để xác định ca bệnh

- Nhiễm bệnh có thể được khẳng định bằng xét nghiệm thông qua:
 - Phát hiện acid nucleic của virus, hoặc
 - Có thể phát hiện kháng thể bằng xét nghiệm huyết thanh

PCR

- Đường hô hấp dưới: đờm, dịch rửa, dịch hút phế quản
- Đường hô hấp trên: dịch ngoáy hầu họng hoặc dịch tỵ hầu; dịch rửa mũi họng hoặc dịch hút hầu họng
- Phân?

**Bệnh nhân CÓ
các triệu chứng**

Xét nghiệm PCR

- Dịch ngoáy hầu họng và tỵ hầu
- Mẫu bệnh phẩm nên được lấy trong vòng **14** ngày từ lần cuối cùng tiếp xúc với ca bệnh COVID-19

- dịch ngoáy họng và dịch tỵ hầu
- mẫu bệnh phẩm vị trí có khả năng dương tính
- **Trong vòng 14 ngày**

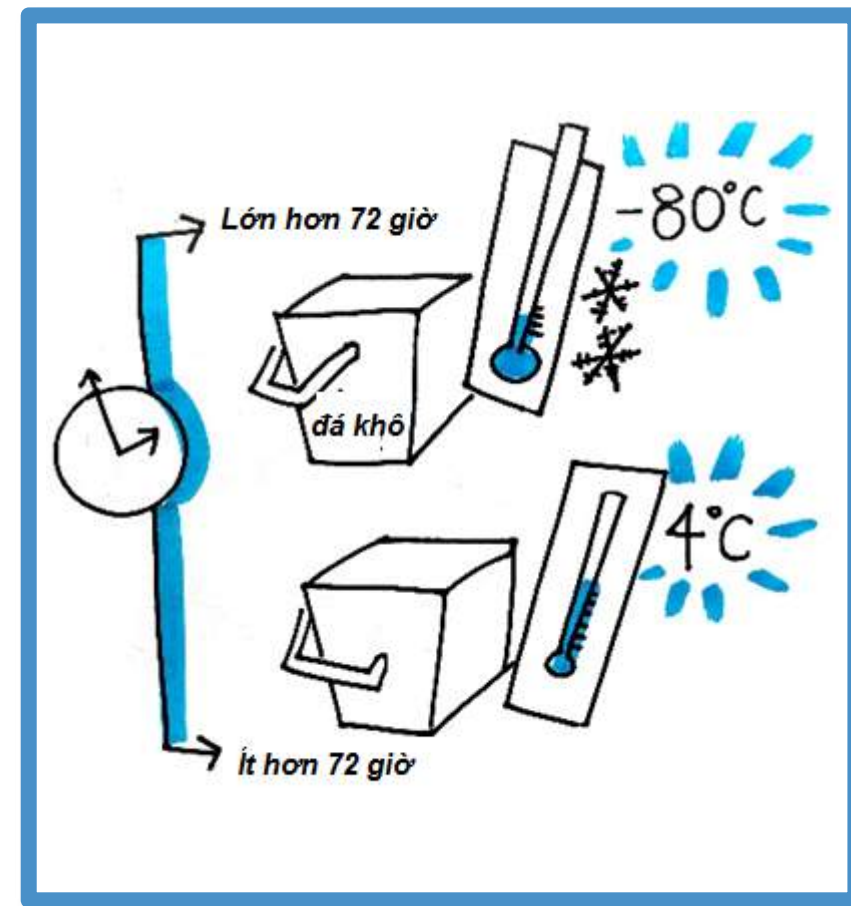
Mẫu bệnh phẩm ở trường hợp không có triệu chứng

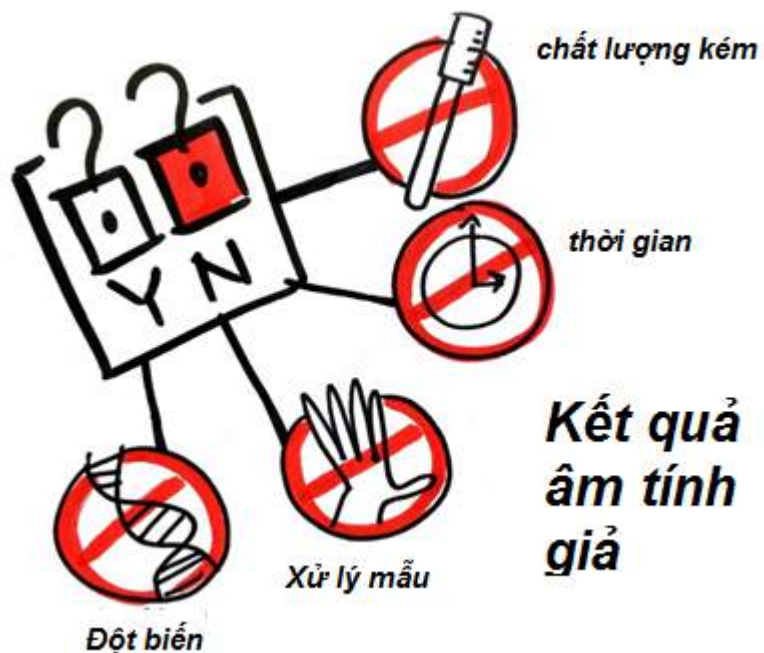
- Tất cả nhân viên y tế lấy bệnh phẩm từ bệnh nhân nghi ngờ hoặc khẳng định nhiễm COVID-19 phải mặc đồ phòng hộ cá nhân phù hợp (**PPE**)
- Tất cả những thứ liên quan trong quá trình thu thập và vận chuyển mẫu bệnh phẩm nên được đào tạo theo quy trình thực hành xử lý an toàn và khử nhiễm

Lưu trữ và vận chuyển:

- Nếu bệnh phẩm được đưa tới phòng xét nghiệm trong thời gian dưới **72** giờ, cất giữ và gửi đi ở **4°C**
- Nếu bệnh phẩm gửi tới phòng xét nghiệm sau thời gian **72** giờ, cất giữ ở **-80°C** và vận chuyển trong môi trường đá khô hoặc nitơ lỏng

Đôi khi một người nhiễm virus lại cho kết quả xét nghiệm âm tính, do:

- chất lượng mẫu bệnh phẩm kém
- bệnh phẩm thu thập muộn hoặc quá sớm so với thời gian bệnh
- mẫu không được xử lý và vận chuyển đúng cách
- các lý do kỹ thuật trong xét nghiệm, ví dụ đột biến vi rút hoặc ức chế PCR

Nếu kết quả âm tính ở bệnh nhân có nghi ngờ cao nhiễm bệnh, lấy mẫu phẩm mới (nếu có thể thì lấy từ đường hô hấp dưới) để làm lại xét nghiệm

Các phòng xét nghiệm chưa được thẩm định năng lực phát hiện coronavirus nên gửi 5 mẫu dương tính đầu tiên và 10 mẫu âm tính đầu tiên tới một phòng xét nghiệm quốc tế tham chiếu

Liên hệ: Dr Mark Perkins

WHElab@who.int

Hướng dẫn và công cụ:

Laboratory guidance for COVID-19

<https://www.who.int/health-topics/coronavirus/laboratory-diagnostics-for-novel-coronavirus>